Region Stockholm

INTERPELLATION

REGIONFULLMÄKTIGE

Vänsterpartiet 2020-10-13

Interpellation av Jonas Lindberg (V) om att ökad belastning på akutmottagningarna orsakar 25 dödsfall per år i Stockholm

Belastningen på våra akutsjukhus akutmottagningar har i många år varit i fokus. 2018 bedömde IVO vid en tillsyn av över 60 akutmottagningar i hela Sverige att fem av dem hade allvarliga patientsäkerhetsbrister. Fyra av dessa fem låg i Region Stockholm (https://www.ivo.se/globalassets/dokument/publicerat/rapporter/rapporter-2018/nationell-tillsyn-av-akutmottagningar.pdf)

Nu påvisar även gedigen forskning att överbelastning av akutmottagningar är kopplade till en högre risk för dödsfall inom 30 dagar. Studien grundar sig på 2,3 miljoner besök på akutmottagningarna i länet som 884 228 vuxna patienter gjort under åren 2012 till och med 2016. Det innebär att ungefär hälften av den vuxna befolkningen i länet besökte en akutmottagning under de fem åren. Studien täcker upp 99,4 procent av alla besök, och resultaten har nyligen publicerats i den amerikanska tidskriften för akutsjukvård, JACEP Open. Studien visar att risken för dödsfall inom 30 dagar är 8 procent högre när akutmottagningen är överbelastad jämfört med i normalläget. Det motsvarar en statistisk överdödlighet på 125 dödsfall under de fem åren, det vill säga i snitt 25 dödsfall per år eller sex dödsfall på 100 000 besök.

– Annorlunda uttryckt skulle det betyda ungefär ett dödsfall varannan månad på Södersjukhuset, säger Björn af Ugglas, verksamhetsutvecklare på Karolinska universitetssjukhuset och forskare i epidemiologi vid Karolinska institutet som tillsammans med bland andra Martin Holzmann, överläkare och professor vid Karolinska Institutet, ligger bakom studien till Dagens Nyheter som har skrivit om studien (https://www.dn.se/sthlm/overbelastning-pa-akuten-kan-kopplas-till-25-dodsfall-per-ar-i-stockholm/)

Sedan 2016 har mycket hänt med sjukvårdsstrukturen i Region Stockholm. Frågan är om det blivit bättre? 10 närakuter har införts vilket inte haft någon vidare påverkan på väntetiderna på akutsjukhusens akutmottagningar. NKS har infört sin nya ”smalare” intensivakut med ett betydligt mindre inflöde än tidigare. Statistik från SKR och väntetider i vården påvisar att mycket problem med överbeläggningar och utlokaliseringar av patienter fortfarande består, och i många fall går åt fel håll.

En stor orsak till långa väntetider och överbelastade akutmottagningar beror på brist på bemannade slutenvårdsplatser inne på sjukhusen. Här utmärker sig Region Stockholm också negativt genom att ha färre än 2,0 slutenvårdsplatser/1000. Det hela korrelerar troligtvis till att Region Stockholm enligt socialstyrelsen har näst lägst andel sjuksköterskor på

befolkningsnivå i hela Sverige. Enbart Södermanland är sämre. En ytterligare aspekt är de eskaleringssystem som ska finnas inom hälso- sjukvården gällande att påtala patientsäkerhetsbrister som uppstår. Här spelar ledarskapet en mycket stor roll och de förutsättningar som ges till verksamhetschefer, första linjen chefer och chefläkare. En vanlig uppfattning bland många av vårdens medarbetare är att ledarskapet är bakbundet och inte kan eskalera på det sättet som behövs. I en publikation från Uppsala framkommer att ledare inom hälso- sjukvården i Region Stockholm tycks mer lojala med avtal och ekonomi än med patientsäkerhet och vårdens viktigaste principer (https://www.iffs.se/publikationer/bocker/pa-spaning-efter-etik/).

Med anledning av detta vill jag fråga ansvarigt regionråd:

1. Vilka slutsatser drar du politiskt av det som framkommer i studien kring dödlighet kopplat till belastning på akutmottagningarna i Region Stockholm?
2. Anser du att det har blivit bättre situation avseende väntetider och vårdplatstillgång efter 2016?
3. Hur avser du vända trenden med att Region Stockholm är näst sämst i Sverige avseende andel sjuksköterskor per 100 000 invånare?
4. Anser du att nuvarande sjukhusavtal och ersättningssystem till sjukhusen ger goda förutsättningar att skapa en lägre beläggningsgrad på sjukhusen och kortare väntetider på akutmottagningarna?
5. Vilka övriga åtgärder avser du vidta för att höja Region Stockholms tillgång till slutenvårdsplatser till åtminstone den nivå resten av landet har?
6. Hur ser du ledarskapets förutsättningar ute i vården att tydligt och klart kunna eskalera när patientsäkerheten är hotad? Delar du bilden som framkommer från medarbetare om att det råder tystnadskultur? Och hur gör vi något åt den i så fall?

Jonas Lindberg

Vänsterpartiet